

Anders Yding
Frøavlskonsulent Øst-
jylland og Djursland

Erling Christoffersen
Avlschef
Vestdanmark

Martin Mogensen – nyt bestyrelsesmedlem i DLF

På generalforsamlingen tilbage i oktober 2018 blev Martin Mogensen valgt ind i DLF's bestyrelse som det yngste medlem. Der er plads til både landbrug, organisationsarbejde og familie i Martins liv

Martin Mogensen, 38 år og nyvalgt til DLF AmbAs bestyrelse. Her ses Martin foran stuehuset på Lillerup

Tilbage i foråret 2006, mens Martin var udstationeret på Grønland ved Siriuspatruljen, begyndte hans tilværelse som landmand. Han fik muligheden for at købe Lillerup, der er nabogård til hans fødehjem. Lillerup er en planteavlsgård på 186 ha, hvor de 156 ha dyrkes, mens resten er skov og eng. Her bor Martin, som er 38 år gammel, sammen med hustruen Wanja, og deres tre børn Carl, Anna og Laurits på henholdsvis otte, syv og tre år. Wanja arbejder som pædagog i den lokale børnehave.

Go-gris I/S, fem ejere og ni ansatte

Martin kommer ud af en landmandsfamilie hvor både faren Poul-Erik Mogensen og farbroderen Hans-Jørgen Mogensen har drevet landbrug i mange år med planteavl og svineproduktion. Det har altid ligget i kortene, at Martin og hans lillebror Mads gerne sammen ville føre landbruget videre i familien. Fundamentet til deres drøm blev lagt tilbage i 2008, hvor de sammen med Martins gode landbrugskammerat og svineproducent Jonas Würtz samt Poul-Erik og Hans-Jørgen grundlagde Go-gris I/S. Formålet med selskabet var at starte et generationsskifte, få et rationelt maskinsamarbejde og en full-line svineproduktion. Go-gris ejer besætning og maskiner, og lejer bygninger og jord af de fem ejere. Go-gris driver 734 ha agerjord, passer 70 ha skov og har en svineproduktion på 990 søer med levering af 30.000 slagtesvin til Danish Crown i Horsens. Selskabet beskæftiger ni ansatte udover de fem ejere. Det skal dog bemærkes, at de to seniorer kun arbejder, når der ikke er jagt!

Markdriften er Martins ansvar

Martin er ansvarlig for mark- og skovdriften, hvor der er tilknyttet to heltidsansatte. Af det dyrkede areal på 734 ha, er de 554 ha ejet, 80 ha er forpagtet og de resterende 100 ha er en pasningsaftale. Markerne ligger inden for et 15 km område mellem Horsens og Skanderborg, der er noget kuperet med irregulære marker og mange skovkanter. Jordtypen varierer meget inden for de enkelte marker, men størstedelen af markerne har god vandholdende jord. Markplanen er forholdsvis traditionel, og opgaven er at producere så meget korn som muligt til grisene og samtidig bevare sundt sædskifte. Andelen af vårsæd er forholdsvis stort for at mindske græsukrudsproblemet og for at få kabalen med efterafgrøder til at gå op. Arealet med raps har tidligere været større, men arealet er reduceret for at mindske risikoen for kålbrot. Græsfrøarealet har i mange år ligget på ca. 10-12 pct. af det dyrkede areal, og det er planen at fortsætte i det niveau.

"Jeg vil gerne fastholde dette areal, da det både passer til tørreriet og til mit temperament," fortæller Martin. Der er både alm. halvsildig rajgræs og ital. rajgræs i sædskiftet. Ital. rajgræs dyrkes på farbroderens ejendom ved Skanderborg, der egner sig godt til denne robuste og tidlige art.

fortsættes side 8 ►

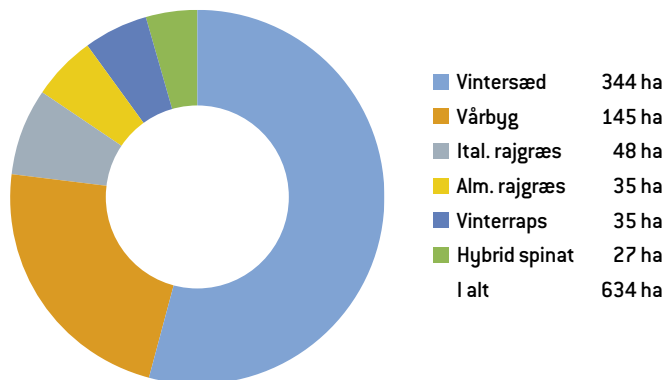
Udlægget af alm. rajgræs Double var meget medtaget af tørken efter høst, og selv om der mangler nogle planter, har alm. rajgræs god evne til at kompensere for en lav plantebestand

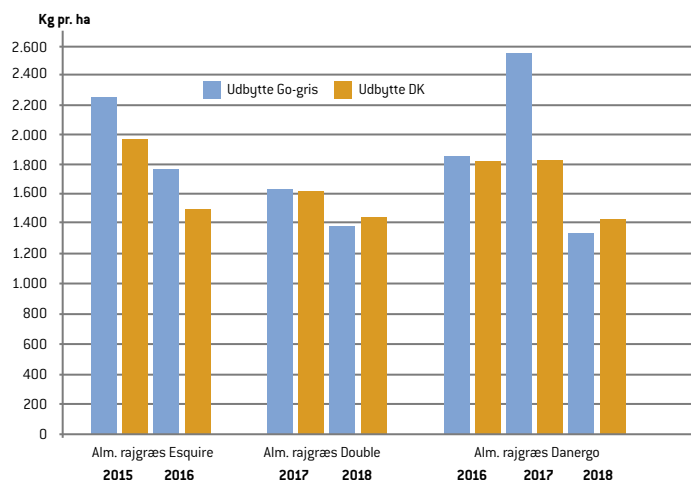
– fortsat fra side 7

Hestebønner har været med i sædskiftet de sidste par år med udbytter på 20 –75 hkg pr. ha men er nu valgt fra på grund af den store udbyttevariation, og fordi det gav nogle besværligheder at bruge bønnerne til foder. I stedet vil der til kommende sæson være 27 ha spinat. ”Jeg har været i kontakt med Michael Rose fra Jensen Seeds og tror det er lykkedes at få et areal, hvilket bliver både spændende og udfordrende” siger Martin med et smil.

Skoven passes traditionelt med hjælp fra Skovdyrkerforening Midt og to af selskabets fem ejendomme opvarmes med flis fra skoven.

Figur 1. Afgrødefordeling på Go-gris I/S ejede og forpagtede jord 2019. Frøafgrøderne består af alm. rajgræs Double og ital. rajgræs Danergo samt hybrid spinat

Figur 2. Benchmark på udbytter hos Go-gris og gennemsnittet af DLF's avlere. Udbyttet i Danergo 2018 er anslået, da det endnu ikke er leveret

Svineproduktion samlet på færre enheder

Efter dannelsen af Go-gris blev svineproduktionen mere strømlinet og samlet på færre enheder. Søerne blev i 2013 samlet på Jonas' ejendom Evasminde, og produktionen blev udvidet til de nuværende 990

DLF har rapslager på Lillerup, der modtager omkring 3.000 tons i høst

stk. Produktionen af slagtesvin foregår på fem ejendomme beliggende forholdsvis tæt på Evasminde. Selskabet har lavet et foderblandingsanlæg, så de selv kan lave foderet til grisene. Foderanlægget har så stor kapacitet, at det også laver svinefoder til en nabo. Go-gris er ikke selvforsynende med korn, så der bliver indkøbt en del korn i høst til ejendommenes gode lagerfaciliteter. For at være selvforsynende skulle kornarealet øges med 300 ha i markplanen.

Rapslager for DLF

Tilbage i 2015 indgik DLF et samarbejde med Go-gris om indtagning og oplagring af vinterraps fra området omkring Horsens. Der bliver leveret raps til lageret med traktorer og lastbiler i en radius på ca. 25-30 km fra Lillerup. Der er i gennemsnit over årene blevet indvejet ca. 3.000 tons vinterraps på lageret, hvor knap halvdelen kan ligge på lager, mens resten flyttes i høst enten til Scanola i Aarhus eller DLF i Randers. Rapsavlerne har taget godt i mod dette lager og udtrykker stor tilfredshed med åbningstiderne og servicen, men også med tilkørsels- og aflæsningsforhold.

Maskinhuset med grønne maskiner

De mørkegrønne farver fylder meget i maskinhuset, og de sidste par år er der indkøbt flere nye maskiner i denne farve. Maskinparken er velholdt og strategien for de fleste maskiner er, at de skal køre så lang tid så muligt uden alvorlige nedbrud. Udbringning af gylle sker sammen med den lokale maskinstation, så der kører to gyllesæt samlet hele tiden. Det giver en bedre udnyttelse af omrøreren, og naboerne føler at arbejdet bliver gjort hurtigere. Den selvkørende Amazone Pantera sprøjte har haft fire sæsoner ved Go-gris og klarer sprøjtearbejdet hjemme, men kører også og sprøjter ved flere nabolandmænd.

Maskinoversigt

Traktorer	John Deere 8360R, JD 8270R, JD 8430, JD 6215R m. frontlæsser
Mejetærsker	JD S690I med 35' draperbord
Grave- og læsemaskiner	Hydrema 906 rendegraver, Komatsu teleskoplæsser
Gylle	Samson PG 25 med 30 m Anti Dryp bom
Jordbearbejdning	Kverneland PB 100 6 furet vendeplov, Kverneland PL 1009 furet kæreplow, Väderstadt carrier 620, Väderstadt såbedsharve
Såmaskine	Väderstadt rapid Super 4 m
Gødnings- og sprøjteudstyr	Bredal B2, Amazone Pantera selvkørende sprøjte 24-30 meter

Den selvkørende sprøjte Amazone Pantera kan operere på 24-30 meter

Go-gris, naboer og sociale medier

Ejerne bag Go-gris gør meget for at være synlige i lokalområdet. De vil gerne være venner med alle deres naboer og andre, der interesserer sig for moderne landbrug. Go-gris har en god og informativ hjemmeside og gør meget for at lægge både sjove og nyttige nyheder på Facebook. Både Jonas og Martin er glade for at åbne dørene til deres landbrug, så børnehaver, skoler og almindelige familier kan komme og se, hvordan man driver et landbrug i år 2019. Der kommer mange besøgende og selskabet har også været vært ved Åbent Landbrug i september. På selskabets hjemmeside www.go-gris.dk kan du læse mere om visionerne for virksomheden.

Glæder sig til bestyrelsesarbejdet i DLF

Martin blev i oktober 2018 valgt til bestyrelsen i DLF, som han synes er en spændende virksomhed:

”Jeg mener, at DLF er en af de følgevirkninger inden for landbruget, som gør det bedst for landbruget og sine ejere. Jeg vil arbejde for og give mit bidrag til, at det også fremadrettet er en god forretning at avle græsfrø. Jeg føler mig godt rustet til at bidrage i DLF’s bestyrelse, både fra min tid i Grønland, erfaringerne med opbygningen af Go-gris, og fra andre bestyrelsesposter inden for landbruget,” siger Martin.

”Jeg mener, at DLF er en af de følgevirkninger inden for landbruget, som gør det bedst for landbruget og sine ejere”

Alm. rajgræs på Lillerup

Frømarken med alm. rajgræs Double ligger ved Horsens omkring Lillerup. Martin kan godt lide denne plænesort, som han har høstet et godt udbytte i, selvom dyrkningsforløbet ikke har været ideel. Til høst 2017 blev en del af udlægsmarken ødelagt af lejesæd i dæksæden. Til høst 2018 drillede såmaskinen, så udlægget ikke blev etableret ordentligt. Trods udskæld fra frøavlskonulenten blev udbyttet hæderligt, men ambitionen er at forbedre etableringen fremover. Dæksæden sås på 12 cm og de 7-8 kg pr. ha græsfrø drysses ud med slanger, der er ført helt ned til såskærene så frøet placeres lige bag skæret i sårillen. Lige efter såning bliver marken behandlet med enårig rapgræs med 0,12 l DFF pr. ha på fugtig jord. For at undgå lejesæd bliver vårbyggen vækstreguleret to gange om nødvendigt. Martin sår 220 planter pr. m² af en ståstiv vårbyggsort, der tildeles 130 kg N pr. ha. Udlægshalmen bliver snittet eller fjernet lige efter høst alt efter forholdene. På de øvrige af Lillerups marker er halmen blevet snittet i mere end ti år, og det har jorden haft godt af.

Både alm. og ital. rajgræs blev skårlagt i 2018.

Her bliver der høstet alm. rajgræs Double den 6. juli 2018 med 10 pct. vand

Det brede skærebord og de kuperede marker gør, at stubhøjden til tider er for høj, så derfor afpuds markerne efter høst og igen i starten af oktober. Hvis der en sjælden gang er behov for at bekæmpe spildkorn eller ukrudt om efteråret, sker det med Agil og Express. Kerb bruges hvert år i slutningen af februar med en dosering på 0,25 l pr. ha mod enårig rapgræs.

Sostalde på Evasminde

Vækstregulering med Moddus

Frømarken tildeles 160 kg N pr. ha i gylle og handelsgødning ved begyndende vækst, og ukrudtsbekæmpelsen sker med Primus plus DFF. Vækstreguleringen foretages ved begyndende skridning med 0,8 l Moddus M pr. ha. Sammen med den får rajgræsset en behandling mod bladsvampe efter DLF’s anbefaling.

Rajgræsset høstes normalt direkte, men vækstsæsonen 2018 var lidt unormal med en uens, tvemoden og stående afgrøde. Derfor blev marken skårlagt med en selvkørende skårlægger og høstet efter seks dage på skår med 10 pct. vand. Den var lidt svært at samle op uden et pickup skærebord, da der i store områder var for lidt materiale.

Italiensk rajgræs dyrkes i Skanderborg og bliver der!

Ital. rajgræs hører hjemme på ejendommen ved Skanderborg, hvor klimaet er lidt koldere. Danergo, der er en robust, kraftig og tidlig type, udlægges i renbestand midt i august måned. Frem til sidste år er såningen altid sket efter pløjning, men til høst 2019 er udlægget sået direkte i kornstubben sammen med 30 kg N pr. ha og efter en behandling med Roundup. Bortset fra en del spildkorn efter vårbyggen står der et godt og kraftigt udlæg. Dagen efter såningen blev udlægsmarken behandlet med 0,12 l DFF pr. ha. Hvis der er behov for at fjerne tokimbladet ukrudt kan det ske med Express.

Om foråret får frømarken gylle midt i april, der suppleres med handelsgødning omkring den 25. april. Gyllen udgør ca. 60 pct. af kvælstoffet. Ukrudtsbekæmpelse kan ofte undlades, men hvis der er behov, kan de samme midler bruges som i alm. rajgræs. Vækstregulering og svampebekæmpelse sker med 0,45 l Moddus M og 0,5 l Viverda pr. ha.

Omhyggelig rengøring forhindrer frøspredning

Høsten foregår normalt direkte, men skårlægning er også en mulighed, hvis betingelserne er, som de var sidste år, hvor afgrøden stod delvis op på grund af svære etableringsforhold i efteråret 2017, der blev efterfulgt af tørken i sommeren 2018.

”Vi skårlagde de 30 ha, og vi vil huske den nemme høst i 2018 i mange år frem,” smiler Martin.

Han er meget opmærksom på at forhindre frøspredning til andre arealer: ”Når høsten af ital. rajgræs er overstået bliver mejetærsker, vogne og læssegrej rengjort omhyggeligt, så der ikke sker forurening på andre arealer,” slutter han.